

חזרתי אה"צ מירושלים. בערב באו אצלי אנשי "וואטניארקה" – ארגון קרבנות נכים

ממחנה השמדה באוקריינה, שנשלחו מרומניה לאוקריינה ע"י הנאצים כאלף ומאתים איש, לשם נסיונות רפואיים האכילו אותם בין דעל שגורט כל מיני מחלות, שחוק הרגלים, הלב ובטן מוות, לפעמים מיד, לפעמים אחרי כמה שנים. דר. כיוך, בא לארץ בשנת 1944 (בר כרמל חן, רחוב בני הנביאים 132, הסלפון 615988), אברהם חיימוביץ, עלה בסוף 1948, יצחק פיינשטיין, עלה 1947, אברהם גיבורס, רק שש שנים בארץ. לוי טוב – עלה 1948, אברהם סולומוביץ 1948. בורשו למחנה צבאי רוסי ווטניארקה ע"י קמניץ מודולסק. היו שם שנתיים. אין רפוי למחלתם. היו 1200 במחנה, כ-400 מתו. כשבאו אני ישבתי בחדר עבודתי, מכיוון שאינם יכולים נכנסו לחדר של דננה למסכה, וכסירדתי כבר מצאתי אותם יושבים, בפניהם לא ראיתי סימן של איגורמליות, פרט לאחד שהיה צנום מאוד, כאילו רעב זמן רב וחולך למוות. כל האחרים פניהם גורמלים ויפים. המבטימות שהם מקבלים כסעד – נכים של 100% – הוא 148 ל"י לחודש. אבל מי שבאו אחרי 1953 (המכת עם גרמניה) אינו מקבל כלום. רוצים שלא ישלחו עולים מסוגם לעיירות, גרמניה משלמת לבני המחנה הזה כשעוזבים את רומניה, טשכורת חדשית, אבל לא לאלה שבאים ארצה, מפני שנחנו כבר ש' לומין. הם דורשים לעולים אלה תשלום חד פעמי 3000 ל"י. דורשים זכויות של פרטיזן, פרטיזנים נכים מקבלים בארץ הרבה יותר. הרעל שניתן כאוכל שלהם נקרא לטריספוס. שאלתי אותם מדוע לא באו אצלי כשהייתי בממשלה. ענו שלא ניתן להם לגשת אלי. אמרתי שאחם יודעים שאין לי מגע עם ממשלה זו, ענו שדווקא אחד מחברי הממשלה – שלא יכולים לגלות שמו, יעץ להם לפנות אלי.

1200 האסירים שהביאו הנאצים מרומניה היו פעילי מחתרת אנטי צא נאצית וחברי

התנועה הציונית. השלטון הגרמני דאב לאוכל האסירים. האוכל היה מורעל בכוונה – לשם

ניסויים מדעיים. הרעל הביא לידי שחוק מרכז העצבים. 80% מהחברים נשארו נכים לכל ימי חייהם.

המחלה לא ניתנת לריפוי, אלא מתקדמת. היא יכולה להוסיף פחאום לאחר 20-15 שנה. בשנת 1960

אחרי טו"ט ארוך וקשה השיבו מבין עזרה של 5000 מרקים לכל נכה.

הם מבקשים: א) להעניק להם זכויות של נכה מלחמה, כך נהגה בהם ממשלת רומניה

עד עלייתם ארצה. ב) להכיר בזכות הפנסיה שלהם מאז לקו במחלה. ג) להכיר בכל עצורי וואפניארקה לשעבר כנכים, כי בכולם יש שורש המחלות בגלל הרעל. ד) ספול רפואי ללא תשלום. אה 400 האיש הנמצאים בארץ יש לחלק לשתי קבוצות 1) שעלו ארצה לפני 1953 והם קיבלו עזרה מגרמניה בסך 5000 מרקים ועוד 5000 מרק, בס"ה 4000 ל"י, חבר הארגון נכה ב-80% בעל משפחה עם 2 ילדים מקבל הקצבה של 128 ל"י. כדי לפרנס משפחתו הוא צריך לעבוד בניגוד לפקודת הרופאים, 2) אלה שעלו אחרי 1953. מצבם קשה. באו חסרי אמצעים. השלטון הרומני מרשה רק 40 ק"ג מסען. רובם חולים, ופה אינם מקבלים כל עזרה לא מגרמניה, ולא מישראל מפני שבאו לאחר 1953. דורשים לעולים אלה מה שמקבלים פרטיזנים.

25.2.66, יום ו'

בבקר ישיבת הוועדה המדינית של רפי. דנו בין השאר על ועדה פרלמנטרית בשאלת

החינוך (הצעת פרומר). אני הצעתי ועדת מומחים, לא מהכנסת.

- בשבע בא אצלי אברמוב. בספטמבר 1966 ימלאו 60 שנה לנילי. הוא יודע שהייתי נגד,

אבל הוא רוצה שאהיה יו"ר כבוד לוועד. אמרתי לו דעתי נגד נילי גם עכשיו, אולם לזכר

אהרונסון אני סוכן להשתתף. נחגלגלה שיחה ארוכה על העבר, מצאו לדבריו בארכיון הגרמני

(האמריקנים) מכתב שלנו (של י.ב.צ. ושלי) לברנדייס על הגרוש שלנו בלוויית המכתב ששלחנו

לג'מאל פשה, ומכתב לאלקוס, השגריר האמריקני שבא אחרי מורגנסו. לדבריו זה נהפך במאמרו

של י.ב.צ. על פועלי ציון באמריקא. שאל על יחסו לבריטניה אחרי הסה"ל ויחסי לוויצמן,

מדוע כתב ארלוזורוב המכתב הידוע לוויצמן (על דיקטטורה יהודית בארץ) החפלא שלא ידענו על

המכתב בחיי ארלוזורוב, על יחס רוזוולט לציוניות ועוד.